

Calendari 23/24

INFANTS I JOVES

REFERENTS DE L'ACTIVISME SOCIAL

El racisme, encara molt present a tota Europa

Malgrat que a Catalunya no hi ha encara una estadística oficial sobre les discriminacions i les desigualtats que pateixen les persones racialitzades, una enquesta de l'Agència Europea de Drets Fonamentals mostra que el racisme continua ben present a Europa. Les discriminacions per raó d'identitat ètnico-racial, incloent-hi l'origen de les persones, són freqüents en l'accés al treball (29%), l'habitatge (23%), l'educació (12%) o els béns i serveis (22%). L'enquesta també constata la persistència d'estereotips i prejudicis entre la població en general. D'altra banda, l'informe 2023 sobre el racisme a l'Estat elaborat per la Federació SOS Racismo indica una preocupant tendència a l'alça: el 2022 es van denunciar un 41% més de casos que el curs anterior. En la meitat d'aquests casos denunciats, l'agent discriminador era una administració pública.

Malgrat aquestes elevades dades, és una evidència que els casos de racisme estan infradenunciats: segons l'enquesta europea esmentada, només el 14% de les víctimes de racisme va informar de l'incident a alguna autoritat. Qüestions com la manca de confiança en el sistema policial i judicial poden tenir-hi a veure.

Març

RUBY BRIDGES

Antiracisme

Hi ha activistes que neixen amb el foc de la justícia social i d'altres als quals les circumstàncies els empenyen a convertir-se, molt a desgrat seu, en abanderats d'una causa. La Ruby Bridges pertany a aquest últim grup. Quan només tenia sis anys es va convertir en la primera nena afroamericana a assistir a una escola de primària blanca del sud dels Estats Units, desafiant així el racista sistema de segregació racial que imperava en aquesta zona del país nord-americà.

Ruby va néixer el 1954 a Tylertown, Mississipi. Quan tenia només quatre anys, es va mudar amb els seus pares a Nova Orleans a la recerca d'una vida millor i una educació digna, però el que hi va trobar la família va ser el mateix racisme institucional que al lloc d'on provenien. Tot i que després d'un recent dictamen de les Corts Supremes les escoles de Louisiana estaven obligades a no segregar per raó de raça, a la pràctica el sistema promovia la discriminació racial. Les escoles blanques preparaven exàmens d'admissió més complicats per als alumnes negres que volien accedir-hi, i als seus sis anys, Bridges va ser l'única alumna negra que va aprovar l'examen per assistir a l'escola William Frantz.

La dantesca escena de l'entrada de la nena a l'escola el 16 de novembre de 1960, escortada per dos agents de policia caminant al davant i dos seguint-la al darrere per protegir-la de la multitud de manifestants racistes que a fora cridaven i llançaven objectes va ser immortalitzada en una coneguda pintura de Norman Rockwell que, molts anys després, Barack Obama va penjar en un dels despatxos de la Casa Blanca. No sense dificultats i a costa de patir una dura experiència al llarg de tots aquests anys, Ruby va aconseguir acabar els estudis de primària. El 1999 va crear la Fundació Ruby Bridges per promoure els valors de la tolerància i el respecte i, dos anys més tard, va rebre una medalla de mans del president dels Estats Units Bill Clinton.

Desmuntem el racisme, desmuntem el discurs d'odi

Participants

Entre 11 i 16 anys

Temps

1.30 h

Material

- Mòbils per als participants
- Projector i portàtil per al Jamboard
- Material per gravar els curts
- Tòpics per a la dinàmica de posicionament

Espai

Pot ser interior o exterior. Es recomana un espai tranquil on es puguin expressar lliurement.

Objectius per als monitors/es

- Fomentar la participació de tots els infants/joves
- Vetllar per crear un espai segur amb tot el grup
- Afavorir la mirada crítica dels participants i el seu grau de reflexió

Objectius per als joves

- Conèixer i entendre què és el racisme i com afecta la gent
- Veure situacions diàries de racisme
- Pensar què poden fer ells per lluitar contra el racisme
- Treballar en equip
- Passar-ho bé

Introducció

Es tracta d'un conjunt d'activitats pensades per treballar el racisme amb els joves. Abans de començar, explicarem bé tota la dinàmica i crearem un espai segur i còmode que afavoreixi tots els graus de participació i implicació i que permeti a cada jove trobar el lloc on se senti a gust.

Desmuntem el racisme, desmuntem el discurs d'odi

Desenvolupament

1. Introducció al tema (15'): Utilitzant l'eina virtual Jamboard començarem fent una pluja d'idees sobre què saben del racisme, situacions que hagin viscut en el seu dia a dia i en general sobre tot allò que vulguin aportar sobre el tema. Un cop s'hagin quedat sense idees, els monitors/es i educadors/es, que hi poden participar, ho aniran comentant.

2. Dinàmica de posicionament (20'): A una banda de l'espai tindrem el totalment cert i a l'altre el totalment fals, tot l'espai del mig serà una gradació. Aleshores els monitors/es diran una frase i tothom haurà de decidir on es posiciona; s'hi val tot menys el mig absolut. Un cop posicionats, triem alguns participants perquè expliquin el perquè i després el monitor/a referent explicarà la realitat. Anirem fent rondes fins a acabar el temps o les frases. Ens centrarem en la figura de la persona migrant perquè és qui acaba simbolitzant i representant el blanc de tots els tòpics i violències.

Tòpics:

1. Els immigrants treuen la feina a la gent d'aquí
2. Els MENA són uns delinqüents
3. Els immigrants ens envaeixen
4. Les persones migrants no es volen integrar, no accepten el que fem aquí
5. Es pot saber si algú és un MENA només mirant-lo
6. Tots els migrants són pobres

3. Fes el teu curt sobre el racisme (45'): En petits grups hauran de pensar un guió i fer un petit curt sobre el racisme quotidià. Després els mirarem tots. Els vídeos han de durar màxim 2-3 minuts, i poden triar si hi apareixen ells o ho fan en format titelles o de qualsevol altra manera.

4. Tancament (15'): Després de mirar tots els vídeos farem una posada en comú del que creuen que els ha aportat el taller i reflexionarem sobre com poden evitar el racisme al seu dia a dia.